

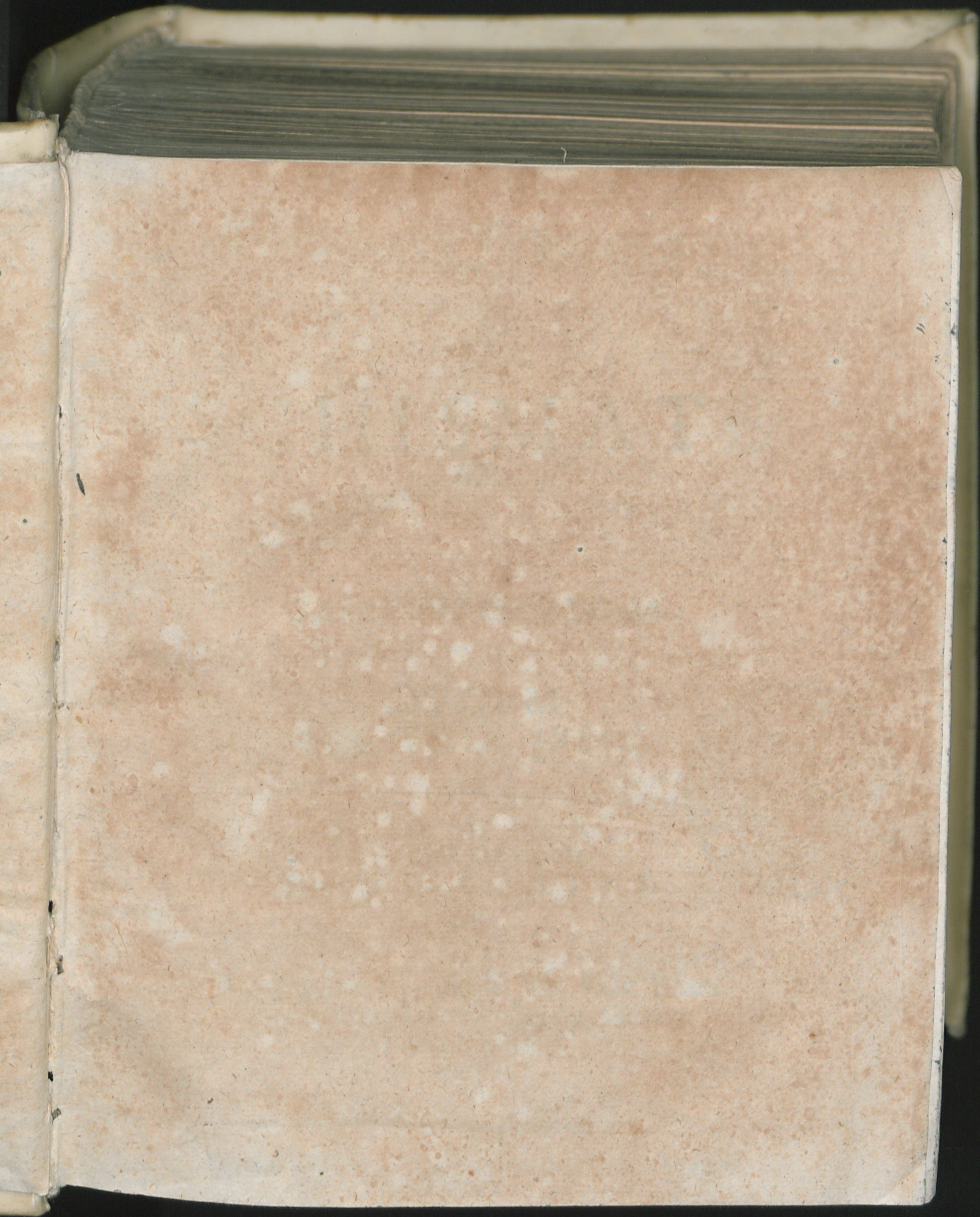
✓ A. d. 561

Calixtus, P. H.

ms. A

21-171

MF (1, 6-11)



Friedrich Ulrich Calixt
✓

(1690.)



14

Q. D. B. V.°

DISPUTATIO JURIDICA

De

**JURE MAJESTA-
TICO REGIS RO-
MANORUM,**

Quam

Consentiente Illustri Jctorum Ordine

IN ALMA LIPSIENSI

PRÆSIDE

DN. CHRISTIANO WEIDLINGIO,

Phil. & J. U. D.

Dn. Præceptore ac Fautore suo

maximè devenerando,
publicæ ventilationi
Ad d. XVII. Maji. A. MDC XCV.

exponet

A U T O R

JOHANN. EHRNREICH VIBEGIUS,

Posonio-Hungarus.

LIPSIÆ,

Typis IMMANUELIS TITII.

Ad
Nobiliss. Dni. Respondentis

Venerandum Dn. Parentem,
Ministerii, quod Pofonii est, Evangelici
Seniorem Meritissimum,

D. VAL. ALBERTI,



QVoties de Te, Senex optime, cogito, cogito autem sæpissimè, toties in mentem venit illius, quod de Nathanaële ipse dixit Christus Joh. I, 47. *Ecce, verè Israëlita, in quo dolus non est.* Et quæ non veniret? Inter alias enim virtutes candor Tuus notus adeò probatusque est omnibus, ut domi ac foris hoc imprimis elogio jure meritoque celebreris. Nondum elapsum est biennium, ex quo Vir Illustris, postquam in Aula Imperatoris munere Legati Electoral. Sax. egregiè defunctus Viennaque feliciter ad nos reversus esset, privatim mecum locutus Te *Sincerum Theologum* sincerè ipse, quod est, candidè apertèque vocaret, hisque paucissimis verbis in compendio quasi prolixissimè laudaret.

)

Ta-

Talem enim Te deprehenderat ipse, cum sacris
vestris iterum iterumque interesset, tuaque con-
versatione mirum in modum oblectaretur.
Nec alium ego Te cognovi per biennium illud
& ultra, ex quo Filium Tuum Unicum, Virum
Juvenem Eximium, inter Convictores Meos nu-
meravi. Testis enim esse possum candidi tui ve-
reque paterni affectus, quo profecutus es illum
constantissime, de modo pie honesteque viven-
di non minus, quam de studiis sumptibusque
necessariis prospiciens ipsi abunde. Huc enim
literae tuae, quas ad me Filiumque dabas saepissi-
me, respiciebant omnes, testimonium Tibi perhi-
bentes omni exceptione majus, Te domi quo-
que, Tuorum in gratiam & commodum, esse
ἀληθῶς, vere, Israelitam, in quo non est dolus.
Faxit autem Deus, ut Filius etiam Tuus, Amicus
Meus Dilectissimus, postquam ad vos, eruditis-
simam hanc Disputatione cum applausu nostro ha-
bitam, salvus ac incolumis, quod opto exoptoque,
redierit, Te Sincerum in Ecclesia Theologum, sin-
cerus in Republica Jctus referat examussum, Na-
thanael novus, vereque Israelita, in quo non est
dolus. B. V. Venerande Vir, tuumque mihi can-
dorem ac favorem, quod facis, serva. Lips.
17. Maji. A. 1695.



Iraberis forsan, B. L. quid me impulerit ad seligendum hocce sublime Juris Publici Thema. Ast defines mirari, si accurata animi lance sumorum Jctorum effata totumq; dissertationis rubrum pensitaveris. Audi Oraculum Saxonicum B. Carpzovium *in præfat. ad Jurispr.*

Consistorial. Sunt oppido multi, qui amplissimum Jctorum munus Juris privati cancellis angustissimis includunt iisque non nisi tertiam politicæ partem, quæ causas concernit forenses & minutiores de stillicidiorum ac parietum Jure, de aqua pluvia arcenda, de calce fodienda, de cloacis & ejusmodi reliquis, quæ non ita magni ad Rempublicam sunt momenti, relinquunt; Legislatoriam verò & Consultatoriam solis Politicis attribuunt. Ita scilicet Politicos à Jctis discriminant illisque curam & administrationem Reip. Jurisque publici tractationem plena manu largiuntur; hosce autem ad avaritiam usque tenaces, in privatis litigiis subsistere jubent, ut parum absit, quin Jctis publica tractantibus πολυπραγμοσύνην imputent & adscribant. Satis inique in nobilissimam Jurisprudentiam, siquid res est, & saniori judicio alii senserint fateri lubeat. Ad Limnæum & percipies judiciū *in præfat. ad Jus Publ.* quando ait: Studiosum juris inter miserabiles personas referendū, nisi calleat Jus publicum. Arumæus vult, eum ne nomē quidem Jcti mereri, qui Juris publici cognitione non est imbutus. Vitr. *in Jur. Publ.*

p. 44. Impulit igitur calamum inserviendi cupidum & summa hujus thematis dignitas, & perplexa illi⁹ difficultas. De illa, me etiam tacente, verba faciunt LL. publicæ clarissima. Et quid quæso subdito fidelissimo magis dignum, quam Summi Imperantis sui summa jura, si non armis semper, gladio tamen oris defendere? Hungarum Hungarici Serenissimi Regis jus Regium contra invidios adversarios tueri decet. De hac prodeant conqverentes Jcti, qui summè perplexam ac difficillimam clamitant de Majestate Regis Romanorum materiam. Vincasam? Dabo, tum quod à paucis distinctè tradita, tum quod sobriè de ea sentiendum. Omnium instar unicus esse potest Nobilissimus Jctus pariter ac Politicus Knichenius, *in Opere Polit. Lib. 2. part. III. sect. 1. pag. 179.* hæc in perspicua erumpens verba: *De potestate Regis Romanorum vivô Imperatore electo propria aliquid certi consignare non solum difficile, sed etiam arduum, ac ideo à nemine, ut scimus, accuratè ac ad normam Legum nostrarum fundamentalium perfectum est.* Ast quomodo juvenile ingenium Herculeo huic labori ferundo par esse poterit? Fretus auxilio Dni Præsidis mei validissimo, Tuoque B. L. infucato favore vacillantibus imposui humeris. Divina Majestas conatus meos felici beet eventu!

§. L.

Conspectus.

§. 1. Rejicitur frustranea terminorum evolutio, approbatur necessaria.
§. 2. Sistitur Etymon Juris. §. 3. Enodantur hujus diverse acceptiones secundum Grotium annexa determinatione. §. 4. Exhibetur Majestatis, in quantum fas est, Etymologia & Synonymia. §. 5. Removetur Majestas merè personalis, qualis in Augusta conspicienda, in simulq; probatur, in hanc non committi crimen lese Majestatis. §. 6. Resolvuntur dubia concedendo eximia quidem privilegia, minimè verò summam potestatem Imperatrici competere. §. 7. Expenditur, num Superioritas territorialis pro Majestate habenda? §. 8. Rationes adducuntur, quæ huic sententiæ opitulari videntur. §. 9. Declaratur positivè, quod Majestas realis & propria, sive regularis sit sive irregularis, huc quadrat. §. 10. Duplex Majestatis communicatur definitio. §. 11. Posterior enucleatur ex mente Conringii & Schwederi. §. 12. Subjectum commune ac speciale Majestatis secundum hypothesein Grotianam defenditur. §. 13. Commendatur aliqualis conciliatio vexatissimæ controversiæ de immediata Majestatis causa. §. 14. Modus indicatur, quomodo populus conferat summam potestatem, scilicet non subordinatè sed abdicativè ac privativè. §. 15. Adducuntur nonnulla v. g. fœdera inæqualia, promissa &c. Majestatem non evertentia sed limitantia. §. 16. Inviolabilitas assertitur indelebilis Majestatis character, hinc negatur contra imperantem licitum esse moderamen inculpatæ tutelæ. §. 17. Regis Rom. diverse commendantur acceptiones. §. 18. Refutatur cum Linnæo Caninius confundens acceptiones spectantes ad imperatorem cum illis quæ Regi Rom. tribuenda. §. 19. Affirmatur contra Linnæum æquè rectè dici Regem Rom. ac Germanicum. §. 20. Stabilitur esse è re imperii Regis Rom. electionem. §. 21. Origo declaratur & remota & proxima, hacq; occasione reprehenduntur, qui Wenceslaum primum appellare amant. §. 22. Ostenditur quòd hodiè & invito Imperatore R. R. eligi possit, ita ut ne quidem humili Electorum rogatione opus. §. 23. Applicatur terminorum evolutio ad thema asserendo in Rege Rom. Majestatem propriam, realem numeroq; eandem cum Imperatore. §. 24. & 25. Probatur hæc assertio (a) per titulos Majestaticos, salutatur Majestas,

*stas, semper Augustus, Caput Imperii §. 26. (B) Per ipsam potestatem
 majestaticam ex LL. fundamentalibus, ubi contraria insimul explodun-
 tur. §. 27. Transitus instituitur ad jura majestatica dividendo in reser-
 vata & communicata. §. 28. Suscipitur probatio per reservata, &
 quidem (a) per jus primariarum Precum, quod proprio jure Regi Rom.
 competit. §. 29. Probatio hæc continuatur & vindicatur. §. 30. (B)
 Per jus erigendi Academias. Explicatur modus, applicatur & defendi-
 tur. §. 31. (γ) Per jus conferendi dignitates Imperii. Modus iterum
 declaratur & ad dubia respondetur. §. 32. Progressus instituitur ad
 communicata, quorum diversa notantur classes. §. 33. Probatur (a) per
 jus declarandi in bannum. Exponitur modus & applicatur ad Regem Rom.
 §. 34. (B) Per Regale investiendi de Feudis Imperii & majoribus, & mino-
 ribus, ubi incidenter notatur hodiè non omnem investituram per vexilla,
 uti vulgò creditur, esse abrogatam. §. 35. Per jus cognoscendi de con-
 troversis Feudorum majorum æquè ac minorum. §. 36. (δ) Per jus
 ferendarum LL. Universalium. §. 37. (ε) Per jus indicendi Comititia
 imperii universalia. §. 38. (ζ) Ex crimine læsæ Majestatis, quod &
 directè in Regem Rom. committitur contra Carpz. §. 39. (η) Quod
 Regibus absolutâ potestate gaudentibus præferatur. §. 40. Responde-
 tur ad argumenta eorum, qui omnem Majestatem realem Regi Rom.
 denegant. §. 41. Resolvuntur eorum dubia, qui duplicem cum Limn.
 in imperio defendere allaborant Majestatem. §. 42. Satisfit illis, qui
 delegata favent potestati. §. 43. Subnectitur conclusio.*

§. I.



Vamvis facile Clarissimo subscribam Gailio lib. 2. de Pac. Publ. c. 1. n. 15. asserenti, potiore rem rerum quam verborum curam esse habendam, nominumque disputationem pertinacibus relinquendam. Verborum tamen omnem planè curam esse negligendam experientia rerum exquisitissima vetat magistra, cum cognito benè vocumusu in rerum ipsarum inducamur cognitionem. Hinc veniam mihi forsàn dabit B. L. si Pauli & Ulpiani exerapla imitatus, vid. L. 2. §. 2. ff. si cert. pet. & L. 1. §. 1. ff. de pact. nonnulla ὀνομασολογίαν concernentia præmiserim.

§. II.

Primum in rubro Dissertationis meæ locum occupat *JUS*. Quot, & quas hoc vocabulum habeat derivationes, meum non est anxie inquirere. Sive igitur quis cum Gvilielmo Grotio credat à voce *JUSSUM*, (quæ à jubendo venit) derivatum, sive malit cum eodem à *IUSTO* deducere, quæ derivatio ab Objecto petita, à qua nec Ulpianus abluere videtur L. 1. ff. de J. J. Vid. Gvil. Grot. princ. J. Nat. c. 1. §. 2. p. 2. sive cum Becmanno in Orig. Lat. ling. ad Lingvam Hebraicam, & quidem ישר Rectum, æquum esse, à qua voce Hebræi librum de Just. & Jure vocant librum rectitudinis & æqvitatís, me non habebit contradicentem, cum unius vocabuli ulla absque absurditate diversi possint esse originationis fontes. vid. Stryck. in Exam. Jur. Feud. c. 2. quest. 1. & 4. p. m. 23. & 25.

Trocurrat

§. III.

Nec mei instituti est, communes & à themate præsentí significationes remotiores adducere, sed eas saltem delibare, quæ huic materiæ lucem accendere valent. Jus variis accipi modis, testes sunt Jcti Paulus ac Martianus L. pen. & ult. ff. de Just. & Jur. Tres v. præcipui mihi ad palatum: (1) Cum accipitur pro omni eo, quod est justum, h. e. factum concessum & non improbatum, interprete Gronovio ad Hug. Grot. de J. Bel. & Pac. lib. 1. c. 1. §. 3. (2) Cum adhibetur pro qualitate morali personæ competente ad aliquid justè agendum vel habendum. Dixi pro qualitate morali, scilicet non solum activa, ut propter

pter eam aliquid ab altero exigì possit, sed & passiva, quatenus per id aliquid rectè quid accipere potest. Pufend. I. I. 10. (3) Quando idem valet, quod Lex, ut sit regula actuum moralium obligans (quo contra distinguatur consiliis) ad id quod rectum. vid. Gvil. Grot. l. c. p. 3. Hug. Grot. l. c. p. 58. De facili autem colligere licebit, mihi impræsentiarum mediam arridere sententiam. cum ea meo proposito maximè fa-
veat.

§. IV.

Nunc se offert secunda rubri vox MAJESTATICUM, circa quam paulò prolixior me esse jubet materiæ fecunditas æquè ac dignitas. Hujus autem originem à Majestate esse accersendam, cuilibet patet. Majestatem verò à Magnitudine dictam, intrepide assero cum Rume-
lino ad A. B. p. 695. Majestas enim quasi Major Status, five major po-
testas dicitur, eo, quod magnitudinem, potestatem ac dignitatem sta-
tùs eminentioris & sanctioris denotat. Harprecht. in §. Publica au-
rem judi. 3. n. 2. Inst. de Publ. Jud. El. Rhevald. ad L. Jul. Majest.
th. 5. A Gallis vocatur *la souverainite*. Ab Italis *la signoria*, ab His-
panis *la Majoria* indigitatur. Grotius summæ potestatis utitur titulò
de J. B. P. L. 1. c. 3. §. 7. seqq.

§. V.

Hujus autem loci non esse, ex substrata apparet materia, Majestatem
merè personalem five titularem, quæ & Augustæ, Serenissimæ Impe-
ratoris Conjugi majoris splendoris conciliandi gratia conceditur. No-
tante dico: Majoris splendoris conciliandi gratia, quia directè & im-
mediatè in Imperatricem non committi potest crimen læsæ Majestatis,
quippe quæ reali haud gaudet Majestate; nisi in quantum per latus ejus
Invictissimi Imperatoris tangitur inviolabilis Majestas. Si cum aliis
magis accuratè loquendum, non tam in *Augustam* quàm in *Augusta*
committitur crimen læsæ Majestatis. vid. B. Jac. Thomas. in *Doctr.*
Rom. Imper. p. 29.

§. VI.

Res quidem ipsa & LL. publicæ loquuntur; eximia jura ab Impe-
ratore Augusto Augustæ fuisse concessa. Certè gaudet exercitio juris
primariarum precum quoad Abbatissas. Nonne in processibus
proximum post regem Bohemiæ tenet locum per A. B. tit. 26. §. es soll
auch. ? Habet suum Archi-Cancellarium, qui est Abbas Fuldenfis per
Re-

Reces. Imper. Augspurg. 1566. Cujus officium est, Imperatricem cum coronari, aut in veste imperiali sedere vel stare contigerit, ut ipse coronam, quoties ita mos vel ordo postulat, à capite Imperatricis deponat, retineat interim, atque suo tempore reponat. Habet quoque suum Archi-Capellanum, qui est Abbas S. Maximini apud Treviros. Sed hæc omnia summam quidem probatam dant dignitatem, eximi- aqve stabiliunt jura, nondum tamen summam potestatem sive Majesta- tem evincunt.

§. VII.

Multò minùs meam facio, laxam illam acceptio- nem, prout à non paucis, in specie à Joh. W. Relfensio Hero- mant. *Tract. de sum. Princip. Germ. potest. c. 3.* Bernh. Khoene *diff. de Modern. stat. Elect. sive Imperii p. 36. seqq.* pro territoriali superiori- tate accipitur & Vasallis vinculo Feudali obligatis, vindicatur. Licet etiã nullo inficias eam modo, dari Vasallos (quales sunt ordines imperii) quorum in ditionum suarum administratione potestas satis sit ampla & Majestatis æmula; attamen planè summam potestatem eos in diti- onibus suis regendis habere, dubitant multi Eruditorum. V. L. von Seckendorff in *teutschen Fürsten-Staat p. II. c. 2. n. 1. verb. daß Dannenhero ein Teutscher Fürst* &c. Rhet. *Disp. de stat. subdit. Imp. c. 2. §. 10. 11. it. Disp. de secularisat. c. 4. n. 22.* Schvveder. in *Introd. Jur. Publ. p. 892.* Adde *formul. Juram. in Sam. Stryk. Exam. Jur. Feud. Append. n. 14. 15. 16.* *Ordnung des Landfriedens zu Worms de Anno 1521. tit. Handhabung des Friedens §. darauff befehlen.*

§. IIX.

Favere huic sententiæ videtur (1.) quod Principes Imperii in literis utantur formula: *Wir von Gottes Gnaden* ad exprimen- dam vicariam Dei potestatem. Klock. *consil. 3. Tract. de Contribut. adj. 2.* Axioma Juris publici decantatissimum. Tantum potest qui- libet statu in suo territorio, quantum Imperator in suo Imperio; de cujus genuino sensu vid. Klock. *Vol. III. Consil. 102.* Huld. Eyben. in *Dissert. de Orig. hujus Axiom. c. 8.* Fritsch. *Vol. II. dissert. 9.* Ludov. Hugo de *statu Regim. German. c. 4. n. 304.* Myl. de *stat. Imp. c. 14. n. 11.* Bœckler. in *Not. Rom. Imp. L. l. 5. c. 7. n. 1. 2. (3)* Grotio ejusque Fa- vitoribus opitulari videtur, quod Rex ditiones quasdam in feudum, ac- cipiens in ordine ad suos subditos superior esse non desinat, cum domi-
B oni

nio directo aliter obligatus non sit, quam ratione rei in feudum datae. Præprimis cum exhibitio fidei & præstationes cæteræ non procedant ex cogente aliquo Imperio, sed initis inter utramque partem placitis Struv. *Syntagma*, c. 6. *Thes.* 12. Hennig, ad Grot. *de Jur. Bell. & Pac.* L. 1. c. 3. §. 23. Nullum v. subest dubium, si persona illius Imperantis duplici ac diverso jure censetur. Sic Rex Daniæ salvâ Majestate suâ Vasallus Imperii est, adeoque in literis ad Imperatorem datis hisce utitur formulis euer Kaysersl. Mayj. und Liebden 2c. eo, quod diverso Jure eum recognoscat. Matth. Steph. *de Jurisd. lib. 2, part. 1, c. 2. num. 24.*

§. IX.

Consideraturus potius sum Majestatem **Realem** ac **Propriam**, Soli illi competentem, qui præter DEum non agnoscit superiorem. Becm. *in Polit.* p. 67. Sive accipiatur in actu primo pro potentia proxima, sive in actu secundo, pro ipso exercitio, sive sit absoluta, sive limitata, h. e. Capitulatione, pacto vel aliis LL. Fundamentalibus restricta, qualis in Imperio Rom. Germ. fasces tenet, sive regularis sit sive irregularis, quam Pufendorff cum Severin. de Monzamban. *de stat. Germania* contra oppugnatores & imprimis Martinum Schokium & Personatum Pacificum à Lapide defendit.

§. X.

Apparet igitur aliquò modò ex hæctenus dictis mihi Majestatem nihil aliud esse, quam Jus ipsum, quod in summa potestate eamque subsecuta veneratione consistit. Arnis. *de Majest. lib. 1. c. 1. n. 6.* Lanf. *de Leg. Reg. th. 57.* Carpzov. *de Leg. Reg. Germ. c. 13. sect. II. per tot.* Vel si communis à Conringio etiam ac Swedero approbata definitio magis salivam movet: Summam ubique in Civitate potestatem. *Summa* dicitur, quia ejus actus alterius juri non subsunt, nec alterius voluntatis arbitrio irriti possunt reddi. Grot. l. 3. 7. 1. Præter Deum igitur uti supra monui, superiorem non agnoscit, quia DEI vices in his terris gerit. Otto *de Majestate th. 6.* Eleganter autem Conringius & cum eo Swederus supra laudatus ad declinanda litigia hoc interpretatur: Majestas, inquit, summa est in genere potestatis humanæ, scilicet & negativè, quatenus nulli potestati humanæ subjicitur; Majestas enim sive Potestas positivè summa, i. e. cui omnes alia

aliae potestates humanae subordinatae, nec datur nec ob imbecillitates generis nostri dari potest. *l. c. p. 34.*

§. XI.

Ubiqve Summa salutatur potestas, quod vocabulum non ad locum, sed Regalia referendum, h. e. talis potestas, quae quoad omnia Jura Majestatica per Majestatem sibi concessa, summa & ratione Juris & exercitii dici meretur; uti Swederus ex Conringio facit verba: Vocabulum hoc non in ordine ad locum, sed in ordine ad Objecta, v. g. Leges, Magistratus, monetam, & accipiendum. *l. c. p. 34.*

§. XII.

In *Civitate* appellatur summa ad innuendum discrimen inter subjectum Majestatis commune & speciale, (quae divisio quidquid etiam Feldenus & Osiander dicant, nec absurda nec publice noxia, quippe quae cum hypothese de duplici Majestate minime concurrat. Vid. Boecl. *ad Grot. de J. B. & P. lib. 1. c. 3. §. 8.* Lamp. *de Rep. Rom. Germ. c. 1. §. 59. & 60.* Pufendorff. *Elementa lib. 2. ax. 2. Obs. 5. §. 19.*) Majestatis igitur subjectum commune, alias mediatum & remotum dictum, est civitas. Grot. *de J. B. & P. l. c.* Utitur autem Grotius civitatis vocabulo hic & alibi, uti in civili doctrina eodem utendum, ita ut modo cum populo permutetur, modo crescente Imperii amplitudine multis populis tanquam membris constet, & ita excellentiori acceptione veniat. Vid. Lampad. & Boecl. *ad b. l. Grotius ipse lib. 2. c. 9. §. 8.* hanc suam repetit positionem, & illustrationibus clariorem reddit: Imperium inquit, quod in Rege est, ut in capite in populo manet, ut in toto ejus pars est caput, atque adeo Rege si electus est aut Regis familia extincta, Jus imperandi ad populum redit. Speciale, alias proximum & immediatum representans Remp. est in successivis familia regnans, cujus vices sustinet, qui primus est in familia, in Regnis vero electivis Princeps. Becm. *in Polit. p. 71.* Verbo: In Monarchia est Princeps; in Aristocratia Optimates, i. e. Prudentes, Nobiles, ac Divites; in Democratia, Populus.

§. XIII.

Quoties de origine Majestatis cogito, toties ob summam auctoritatem dissentientium inter se summorum Virorum certi quid determinare erubescio. Attamen licebit jam modestè, svadente ita veritatis amore, mentem detegere, & si non ex toto, tamen ex parte, distinctione adhibita pugnantes conciliare: Distingvere autem lubet in-

ter causam primam ac universalem, & secundam ac proximam. Illam Deum esse largior, quippe à quo omnis imperandi ac parendi ordo institutus: Hæc verò sunt pacta hominum in civilem societatem cœuntium. Nec ex hac sententia vel inviolabilitati vel sanctitati summorum imperantium (multò minùs sacrarum Pandectarum veritati) quicquam decedere existimo cum Pufend. VII.3.1. Bœcl. diff.3.p.329. Culpis, in Colleg. Grot.p.14.

§. XIV.

Tantum autem abest, ut statuam, populum per libertatis civilis abdicationem conferre jura sua cumulativè, parte aliqua Juris retenta, ut potius abdicativè & privativè, nulla juris parte retenta, fieri putem. Certè, si hoc non esset, securitati Imperantium parum foret cautum. Non autem populus solùm omnia sua jura, sed & jus revocandi jura in Imperantem transtulit. Omne enim pactum vel contractus inter privatos jus revocandi excludit, aliàs nihil certi esset in rebus humanis, & Princeps quovis subdito foret deterior, si pactum cum Principe revocabile esset. Becm. in Polit. p.70.

§. XV.

Cavendum tamen, ne externarum rerum specie in dijudicanda Majestatis natura quis decipiatur. Hinc subscribere haud vereor illis, qui asserunt Majestatem sive summam potestatem minimè infringi (1) Legibus Fundamentalibus, cum vel sola distinctio inter Majestatem absolutam & limitatam, sive potestatem summam & absolutam tollat controversiam: Multò minùs (2) fœderibus inæqualibus quamvis etiam alter confœderatorum certi quid pensitet, modò non faciat ut devictus & absque subjectione. Nec (3) Promissis Imperantium, promittendo nonnulla subditis ad imperii rationem pertinentia, ad quæ sine promisso non teneretur. Facit enim Princeps ex indulgentia, nec necessario omnis obligatio cum subjectione conjuncta. Summus mundi Monarcha DEUS infallibilibus tenetur promissis, quis verò infinitam huic denegaret Majestatem? Velthuf. de Principis Just. ac Decor. p.998. Pufend. VII.6.10. dissent. Culpis. l.c.p.17. Si in hypothesis loqui licet, dicam, nec Capitulationem derogare invictissimi Imperatoris nostri Majestati, limitare eandem, non negabo. Lamp. 3. 2. 12. Gerh. in quest. contr. 7. Publ. 2. 3. Hermes cap.9. qv. 6. Eitel Friedrich von Herden/ in der Grundfeste/ P. I. Tit. I. Spreng.

Spreng. in *Inst. J. P. lib. I. cap. 28. p. 171.* Limn. *ad Capit. sect. 8. n. 22.*
qui sibi gratulatur, quod Grotium quoque assentientem habeat *de J. B.*
et P. lib. 1. cap. 3. n. 16.

§. XVI.

Sicuti verò inviolabilitas indelebilis ac perpetuus Majestatis si-
ve summæ potestatis character est: Ita nec moderamen inculpatæ tu-
telæ contra Majestatem concedendum puto, quamvis amor connatus
reclamare videatur. Urget hoc (1) Salus Reip. Interest enim Reip.
ne caput illius pereat. (2) Natura amoris. Principes enim Regesq; , &
quocunq; alio veniant nomine, sunt tutores status publici; non igitur
est mirum, amari ultra privatas etiam necessitudines; Nam si sanis ho-
minibus publica privatis sunt potiora, sequitur, ut is quoq; charior, in
quem se Respublica convertit. Seneca *de CI. l. 4.* (3) Si con-
temnere non licet Principes, multò minùs licebit occidere.

§. XVII.

Tertium rubri vocabulum est *Rex Romanorum*, quæ appellatio
etiam suis scætet ambiguitatibus. Duplici enim accipi modo, ex LL.
Fundamentalibus certum (1) Pro ipso Imperatore, h. e. pro eo, qui
mortuo Imperatore tanquam novum Imperii Caput per electionem
legitimè constituitur secundum *A. B. Cap. 1. §. 12. et 18. cap. 2. §. 2. et 3.* Et
hic olim solo nomine & coronationis Papalis actu ab Imperatore di-
versus fuit, cujus principium vel introductionem Conrado III. tribu-
unt Scriptores; Hic enim primus fuit, qui se ante illam coronatio-
nem Regem Rom. & non Imperatorem scripsit, ut refert Goldast. *in*
Replicat. pro Cas. Majestate contra Gretser. cap. 36. p. 368. Hodie a.
nomine & potestate idem cum illo, de quo legi potest Limn. *ad A. B.*
c. 1. §. 1. Obs. 5. (2) Pro infallibili Imperatoris successore, h. e. pro eo,
qui vivo adhuc Imperatori gravibus & ab Electoribus approbatis de
Causis, interveniente legitima electione, tanquam immediatus ejus
Successor adjungitur *Rec. Im. de dato Augsp. 1559. in pr.* de quo in A.
B. nullibi expressa fit mentio, ut legi potest Limn. *lib. 2. c. 15. n. 22 seqq.*
& ibidem *Tom. V. et ad capitulationem Ferdinandi. I. verb. Mit sol-*
gender Genehmhaltung n. 15. seqq.

§. XVIII.

Non quidem inficias ire possum, Caninium quatuor constitue-
re modos eligendi Regem Rom. vid. *p. 43. ad A. B.* Ast rectè confu-
tatur à Limnao, quia primus saltem modus ad Regem pertinet Roma-
norum,

norum, reliqui verò ad Imperatorem spectant *Limn. in 7. Publ. lib. 2. c. 15. in annot. ad Capit. Imper. & in specie ad proëmium capitulationis Caroli V. p. 51. n. 1.*

§. XIX.

Uti verò in his *Limnæo* subscribendum : Ita deferendus mihi videtur, quando statuit, rectius Germanum quàm Romanum dici Regem. Ne autem absque fundamento quid dixisse videatur, ad sequentes provocat rationes. (1) Nam si Imperator coronam Romanam, nec dum habeat ipsummet Regem tantum Rom. esse putat, sicque duos fore Reges Rom. in Imperio. (2) Melius discerni posse capita, unum Germanici, alterum Romani Imperii. (3) Non esse Romanorum, quibus non immineat, sed Romanum. Dubiis tamen hisce ex assè satisfecit mihi que otia fecit *Lynck. in Annot. ad Bæcl. Notit. Imp. & quidem quoad (1) Imperatoriam Potestatem non à coronatione, sed electione ejusque modo pendere. Quoad (2) utitur quidem Rex Romanorum titulò Regis Germaniæ König in Germanien Rec. Imper. zu Speyer. 1542. pr. R. I. zu Nürnberg 1542. pr. R. I. 1555. pr. 57. Ast idem & Cæsari absque confusionis metu tribuendum, quia sat discriminis ex cæteris nominibus haberi potest. Ad (3) valet in Romanos eadem potestate quâ Cæsar. vid. Annot. cit. ab Lib. IV. c. 2.*

§. XX.

Si quis eo audaciæ progredi vellet, ut utilitatem electi Regis Romanorum in dubium vocare haud erubesceret, illum ipsum sequentibus refrænare luberet argumentis. (1) Quia per constitutionem Regis Rom. Inter-regna evitantur, & bella domestica ob æmulationem competitorum Imperatore absque successore mortuò sæpè oriri solita, quæ per Vicarios ob defectum potentia & Majestatis ita sopiri vel supprimi nequeunt, præcaventur. (2) Hostibus Imperii occasio, facultas, & media Imperium turbandi & minuendi adimuntur, ut similiter notum, quod ibidem ob dictam rationem per Vicarios ita inhiberi non potest. (3) Ut absente etiam Imperatore sit aliquis, qui Imperii habenas gerat ac dirigat. Putant quidem, libertati electionis aliquo modo præjudicium inferri, dum ea liberius mortuo quàm adhuc vivò Imperatore susciperetur propter autoritatem & respectum illius, quo isto in casu magis ad familiam illius, maximoperè autem tunc,

tunc, si ipse Filium aliàs dignum habeat, attendendum est. Ast periculo huic apparenti satis precautum esse reor per Capitulationes juramento corroboratas, quarum nucleus & centrum libera per Electores Imperii collatio, uti testatur Capit. Carol. V. articul. 28. Ferd. I. artic. 26. Maxim. II. art. 14. Rudolph. II. art. 30. Matth. art. 35. Ferdin. II. artic. 35. Ferdin. III. art. 38. Ferdin. IV. art. 36. & Leopold. invictissimi art. eod. Nec hoc ipso fraus sit A. B. quæ cap. 5. §. 1. disponit, ut mortuò Imperatore Vicarii gubernationem imperii suscipiant, id verò intervertitur, qui semper vel ut plurimum vivo illi Rex Rom. adjungitur. Nam ut taceam, quod in A. B. Regis Romani (uti hîc accipio) planè non fiat mentio; sole tamen meridiano clarius ex ipsis verbis patescit, hanc dispositionem non esse necessariam, sed provisionalem arg. §. 2. dict. tit. 5. adeoque ad istum casum non applicandam, quo Imperator absque jam electo & constituto Successore seu Rege Romano moritur. Sicut & innuunt ejusdem tituli §. 1. verba: quoties insuper sacrum vacare contingit imperium: quæ omninò non de simplici, sed ad casum, quo Successor vivo Imperatori constitutus non est, restricta vacantia intelligenda, qua Imperatorem sine successore, non verò simpliciter mori, ad contingentiam referendum. Neque etiam semper ei adjungitur, sed dum demum cum necessitas & utilitas secundum prædicta illud svadeat, uti praxis demonstrat. Burgold. p. 3. Disc. 4. thes. 2.

§. XXI.

Nolo equidem contradicere statuentibus ab antiquissimis usq; temporibus simulacra quædam electionis extraordinariæ sive Regis Rom. deprehendi, Francorum haud repetens ætatem in Ottone M., qui vivente Henrico Aucupe, Ottone II. qui superstitè Ottone I. & Maximil. I., qui à Patre Friderico III. Successores & destinati, video extraordinariæ electionis vestigia. Verùm adducta aliàq; exempla remotioris seculi facti potius speciem, quam juris habere censentur; Ab arbitrio n. Imperatorum maximè pendebant, quæ hodiernam verò rationem inspecta electio nulla Ferdinandi I. tempora vix referet originem. Ille enim Carolo V. Fratri Rex Rom. hac electione adjunctus, quæ maximè per confœderatos Schmalcaldicos disputata, donec controversia composita transactione Cadamica. Confer Hortleder. de bell. Germ. lib. 3. c. 13. ubi istius transacti-

onis

onis verba: Daß fünfftig/wann bey Leben eines Römischen Key-
 sers oder Königes ein Römischer König soll erwehlet / alle Chur-
 Fürsten zusammen zuvor bescheiden werden / davon zu reden / ob
 Ursache genug vorhanden / und dem Reich fürträglich sey einen
 Römischen König bey Leben eines Römischen Käysers oder Köni-
 ges zu erwehlen. Und wenn sie sich des vereiniget / daß alsdenn und
 nicht ehe / die Chur-Fürsten vermöge der güldenen Bulle sollen zu
 Königlicher Wahl erfordert / und zur Wahl geschritten / und dersel-
 ben güldenen Bulle unverrücklich in allen nachgegangen werden: Und
 wenn im Fall was anders fürgenommen würde / und ergienge / daß das-
 selbige nichtig un̄ durch ein *Decretum irritans* des Keyfers *casiret* seyn
 soll etc: Wie es aber der Person halber / wie zum Römischen König
 zu erwehlen und nicht Teutscher Sprache oder Zungen wäre / auch
 ob zwey oder drey oder mehr Römische Könige auß einem Hause er-
 wehlet werden sollen / darüm sollen sich die Chur-Fürsten inwen-
 dig vor bestimmter Zeit vergleichen und vereinigen / und solches in
 ihrer Vereinigung geordnet werden. Scharf Schmid. in *System. J.*
Publ. Rom. Germ. c. 15. memb. 1. p. 85. seqq. Vitriar. in *Jur. Publ. p. 299.*
 Sunt quidem nonnulli, qui dicunt, Wenceslaum primum fuisse, quia
 in nulla antiquiori lege fundamentali Imperii mentio fit Regis Rom.
 Aureâ Bullâ; veruntamen adducta præcedenti paragrapho exempla
 planè contrarium docent, probantia, jam tempore Ottonum frequenti
 in usu fuisse creare Regem Romanorum, tametsi eligendi modus paulis-
 per varieaverit. Nec obstat A. B., cum ibi planè non sit sermo de Rege
 Rom. vivente Imperatore eligendo, sed mortuo aut deposito. Multo
 minus aliquid facit, Wenceslaum in Regem Rom. vivente Patre fuis-
 se electum, nam A. B. jam ante Wenceslai nativitatem erat condita, un-
 de non præsumendum, Carolum IV. rationem habuisse filii sui in A. B.
 Quinto enim demum annò post Wenceslaus natus est cum jam condita
 esset A. B. Natus quippe ipse anno 1361, A. B. verò condita annò 1356.
 A. B. Procem. sub fin.

§. XXII.

Olim quidem nonnisi consentiente Imperatore hæc peracta
 electio, quoniam ante tempora Matthiæ Imperatores prius interroga-
 bantur, num velint sibi associari Regem Rom., & si absq; ulla justa cau-
 sa denegarint, Electores demum jus habeant eligendi novum Re-
 gem

gem Rom. Rhetius *Inst. J. Publ. p. 150.* Postea verò dato consilio ab ipso Matthia Augusto hoc mutatum, ita, ut Electoribus esset potestas eligendi Regem Romanum, etiam invito Imperatore, modò prius res ei proponatur, rogato ut Regem admittat. vid. Capit. Matth. art. 35. Ferdinandi II. art. 34. Ferdinandi III. art. 38. & Ferdinandi IV. art. 36. ubi adhibetur formula *auf angelegte Bitte der Chur-Fürsten etc.* Hoc v. Capitulatione Leopoldina art. 36. immutatum Electorumq; in tantum ampliata potestas, & ob omiffam ad statuum Imperii monitum laudatam formulam, ne quidem Imperatoris consensum humiliter ab ipso petere sint adstricti. Hinc & de facili colligere licebit de Electione Regis Rom. in Comitibus Imperii Universalibus esse agendum & statuendum. Instrum. Pac. Osnabrug. art. 8.

§. XXIII.

Validissimis hisce ac indubiis hypothesis assertionem meam multis quamvis Jctis ac Politicis contrariam, legibus tamen publicis, imò ipsi veritati maximè convenientem de Majestate Regis Romanorum superstruere licebit. Affero itaq; , Regem Romanorum habere Majestatem *propriam, realem numeroq; eandem cum Majestate invictissimi Imperatoris.* *Propriam* salutavi Majestatem, quia electio eam ipsi tribuit, non admiffio Imperatoris in consortium ejus. Putant quidem, Baurmeist. *de Jurid. lib. 2. c. 5. n. 8. seqq.* & Carpzov. *de Leg. Reg. Germ. c. 11. Sect. 5. n. 23.* illam, quam habet potestatem Rex Rom., ei competere ex delegatione Imperatoris, ita, ut omnia Imperatoria autoritate teneatur facere; sed rectius dicitur, illam esse ex electione certo modo & tempore exercendam, quo faciunt R. I. Spir. de anno 1542. §. *So hat dem allen nach. ibi: Anstatt und im Nahmen Käyserlicher Majestat und für uns selbst.* Qualis locutio occurrit etiam in eodem Rec. §. *Hierumb und dieweil.* Et §. *Damit solches alles.* It. R. de anno 1555. §. *So sich dann.* Præprimis, cum, ut supra demonstratum, Imperator etiam invitus religione adactus, qua Imperii salutem ex consilio statuum promovere debet, admittere Regem teneatur, si necessitas tulerit, Lynck. *in annot. ad Bæcl. Notit. Rom. Imper. loc. cit.* *Realem* Regi Romanorum assignavi Majestatem, quia, quamvis jura Majestatica non semper actu secundò possideat, hoc est, exercitium ad tempus pacto capitulationis & imperii observantia impediatur, gaudet tamen actu primò

mō, h. e. possidet omnia jura Majestatem realem constituentia. Huc spectat judicium Scharschmidii in *System. J. P. cap. 15. n. 4.* benè putantis, haud absolum esse, ponere potentiā Majestatem in Rege Romanorum certis casibus exercendam, cum respectu tamen ad Imperatorem, in quo adhuc superstitè ipso actu citra talem respectum eam cerni dicit. Quod Scharschmidius potentiam nominat, cum Swedero & Lynckero actum primum appellavi, quia hic à potentia proxima planè non discrepat. Non tamen separata est à Majestate Caesaris, sed numero eadem. Distinctio enim subjecti non necessariò distinctionem Majestatis infert, cum distincti effectus & operationes ob una numero causa distinctis subjectis inhaerente produci ac edi possint. Praeprimis quia absente vel mortuò Imperatore statim in actum secundum Majestas erumpit concatenatumq; acquirit exercitium. Et quoniam nexus voluntatis in utroq; per capitulationem indissolubilis redditur, ita, ut una in duobus verè detur voluntas, non habendum hoc Imperium pro Dyarchia, quia ibi distincta non solum dantur subjecta, sed & distinctae voluntates maximiq; dissensus locum invenire possunt.

§. XXIV.

Ne verò absq; ordine progredi videar in fulciendo meo asserto, provocabo (1) ad Titulos Majestaticos. Verba sunt signa rerum, cur non & in Jure Publ. & Actis publicis? Quid clariùs hōc, quod Rex Rom. etiam MAJESTATIS titulò insigniatur per R. I. 1544. §. 46. R. I. de dato Speyer 1557. non quia dignitatis tantum summæ index, sed & quia summæ potestatis testis est. Limn. *Lib. 2. c. 15. n. 40.* Reinking. *L. 1. cl. 3. c. 14. n. 50. seqq.* Certè Majestas, si & pro titulo accipitur, in Imperio Rom. Germ. tantum æstimatur, ut Regibus etiam exteris denegetur, Regi tamen Rom. ac Imperatori tribuitur, & quidem ab ætate Maximiliani I. tam à statibus quam aliis Regibus. Vindicarunt antecessis seculis imò & præsentis quoq; soli Imperatores nostri hunc titulum, nec alios Reges nisi Regiæ dignitatis titulo appellandos censuerunt, Rom. tamen Reges nunquam voluerunt exclusos. Arum. *de Comit. c. 3. n. 45.* Sic in Comitibus Ratisbonensibus anno 1641. adhuc cum Electorum, Principum ac cæterorum statuum nomine ad Ludovicum XIII. Galliae Regem scribi placuisset ac nonnullis videretur dignitatis ac Majestatis epithetis junctim utendum esse, nempe respectu Electorum & Principum

voce

vocedignitatis, respectu Prælatorum, Comitum & Civitatum Imperi-
alium verò Majestatis, Cæsar eos admonuit stylum in Imperio usita-
tum id non admittere: Daß den Kronen Frankreich und Spanien
das Prædicatum Majestas weder conjunctim cum dignitate, noch divi-
sim zu geben/ sondern es bey dem alten Stylo zu lassen/mit welchen sol-
ches nicht herkommt/sondern bishero allein eines Römischen Keyfers
oder Königes Majestät (ubi expressè mentionem facit Regis Roma-
norum) im Reich agnosciret worden. Oportuit igitur solum digni-
tatis nomen omisso vocabulo Majestatis Literis inferi. *Limn. not. Regni
Franc. lib. 1. c. 5. & ad Capitulationem Rudolphi II. art. 32. verbo, von
Käyserl. Majest. n. 24. p. 528.*

§. XXV.

Ejusdem verò monetæ titulum imperatorium AUGUSTUS esse
in propatulo est, quo Carolus M. juxta cum Imperatoria Potestate à Papa
Populoq; Romano fuit decoratus. Quantumvis etiam pridem ab eru-
ditis ostensum Viris, Romanos Principes suos Augustos vocando, eos
sanctos, inviolabiles, omniq; injuria humana exemptos ac ipso no-
mine venerabiles esse, significasse; Attamen non tanquam planè ab-
surda explodi propterea debet illa vocis *Augustus* ab augendo de-
ductio, cumq; ea vetus, *Allezeit mehrer des Reichs* interpretamen-
tum, cum ex criticis observationibus stylo publico leges ponere homi-
ni privato non liceat. *Panciroll. lib. 1. thes. variar. lect. c. 2.* Vindica-
runt autem postmodum omnes ac soli Imperatores sibi illustrissimum
huncce titulum, etiam contra invidas Gallorum protestationes in Con-
ventu Osnabrugo - Monasteriensi: nihilò tamen minùs libera eodem
utendi potestas Regibus Rom. nunquam fuit denegata, uti testatur *Lib.
de Pace Constant. in pr.* ad quem provocat *Lynck. l. c.* Hoc quidem
discriminis intercedere videtur, quod Imperator cum addito semper-
Augustus dicatur (cujus augmenti auctor Fridericus I. vel ad imitationem
Græcor. vel Justiniani Imperatoris. *Bœcl. de Not. Imper. lib. 4. c. 1.;*)
Rex Romanus tantum Augustus; lingua tamen vernacula interpreta-
tur, hoc discrimen esse exiguum, vel planè nullum, cum vocula *Alle-
zeit und zu allen Zeiten* etiam à Rege Rom. usurpetur & ab aliis eidem
tribuatur R. I. Spir. de anno 1524. pr. R. I. Norinb. de eod. an. pr. R. I.
de anno 1553. pr. Ferdinandus etiam R. I. de anno 1555. §. 66. ut & de
dato Regenspurg und Speyer 1557. in pr. se semper = Augustum ap-
pellavit

pellavit quod & reliqui Reges Romani in suis fecere Capitulationibus. Salutatur præterea Rex Romanorum Caput Imperii dict. R. I. de anno 1555. §. 66. qui titulus aliàs Imperatori proprius das Haupt des Röm. Reichs uti occurrit in A. B. c. 2. §. 2. 3. R. J. de dato Speyer 1529. §. 7. R. I. de dato Augspurg 1530. §. Nachdem ic. R. I. de dato Augsp. 1566. §. und nachdem ic. & de dato Augsp. 1567. §. Damit auch Chur-Fürsten. Distinctio verò inter Caput primarium & secundarium nec nostræ officit sententiæ, nec ad nostram facit hypothesein.

§. XXVI.

Et ne tantum circa titulos Majestaticos hæere videar, conabor statuminare Majestatem Regis Rom. (2) per ipsam potestatem Majestaticam, quam propriò possidet nomine. Sicuti enim electio Imperatoris plenissimæ Imperatoriæ potestatis communicatio est: Quidnî & extraordinariæ Regis Rom. hoc tribuendum? quamvis ratione actûs secundi sive exercitiî interdum quoad nonnulla Jura concessa hæc potestas sit limitata. Huic adstipulatur sæpè laudatus Swederus *l. c. p. 236.* his utens verbis: Consequens est ipsius electionis effectus, potestatis scil. Imperatoriæ plenaria attributio; quamvis enim (pergit) hodiè Imperatores Rom. Germanici non plenam & absolutam, sed certis limitibus circumscriptam & restrictam consequantur potestatem, ut ex singulorum Capitulationibus intelligi potest, quicquid tamen habent potestatis, quâ tales, illud omne ex electione, quatenus hæc acceptationem electi includit, neutiquam verò ex Pontificis confirmatione dependet. Et iterum *pag. seq.* Electus Rex sive Imperator ex sola electione etiam antequam coronetur plenum (quale tamen hodiè competit) Jus Imperiale & potestatem administrandi consequitur, quod pluribus probat Arum. *ad A. B. discurs. 2. n. 20.* & usus confirmat. Silentio jam involvam, quod Rex Rom., qui Imperatori in vivis existenti adjungitur, capitulatione vivo adhuc Imperatore suo modo adstringatur *Limn. ad Capit. in prolegom. Sect. VI. vide & ad Capit. Ferd. III. art. 42. & Leopoldi art. 38.* Nec officit meo asserto, quod extraordinaria (minus benè à nonnullis coacta) salutetur hæc electio, fit enim hoc melioris distinctionis ergo, ut distingvatur ab ordinaria, quia Imperator Romanus absque conditione mortis alienæ eligitur. Extrinseca circumstantia intrinsecam rei essentiam immutare haud valet, sufficit, quod quoad essentialia electionis conveniant. Conditio enim mortis

tis

tis futuræ suspendens saltem plenarium ac concatenatum Majestatis exercitium rem ipsam tollere non valet. Quo verò B. L. omnem planè dubitandi eximam ansam, huic probationi per LL. Fund. clarissimè ac expressè propriam ac realem potestatem Majestaticam attribuentes, novum conciliabo robur. Perlustret igitur R. I. de anno 1544. §. 46. Der Römische König wird zur Ehre und Würde auch Macht und Gewalt des Römischen Königl. Namens erhalten und gesetzt. Hinc plenitudo illius potestatis immediatè cum Imperatoria connectitur R. I. Spir. 1542. §. 102. ibi von Römischer Kayserslicher und Königlicher Macht und Vollkommenheit/ ut & in R. I. Norimb. 1542. §. 24. Et R. P. 1555. §. 43. Wir setzen/ordnen und wollen/ ac deniqve text. Capit. Maximil. II. pr. Ferdinand. III. art. 47. verbo. Bey unserer Königlichen und künfftigen Kaysersl. Regierung. Schüz. Volum. I. Disp. 5. th. 3. lit. B. & volum. II. disp. 10. th. 2. lit. D. Adde & die Cammergerichts-Ordnung de dato Augspurg 1555. in proœmio & part. 3. tit. 54. §. 2. R. I. de dato Regenspurg 1557. §. 88. in quibus Ferdinandus I. Rex Romanorum semper illa potestativa clausula an statt der Kaysersl. Majestät mir für uns selbst als Römischer König est usus R. I. de dato Augspurg 1555. §. 26. in quo nobiles Imperii immediatos suos vocat subditos. Hoc videre licet ex omnium etiam R. I. sub Ferdinando illo tanquam Rege Rom. publicatorum subscriptionibus, It. subscriptionibus Capitulationum, in quibus hæc clausula reperitur: Gegeben in unserer Reichsstadt etc.

§. XXVII.

Quia verò Majestas tanquam totum potestativum in Jura Majestatica divisibilis, meum est (3) per Jura Majestatica veritatem hujus Majestatis tueri. Quò eminentiora autem sunt jura, eò firmiori probatione mihi succurrunt. Reservata consentientibus Publicitatis accuratioribus sunt Jura Majestatica, quæ Imperator in præeminentiæ signum propriâ autoritate tanquam summa Majestatis jura exercere & pro lubitu circa illa disponere potest. Quis amplius audacter negare insistet, Majestatem realem ac propriam Regi Rom. competere, si probavero & hæc splendidiora sidera in Majestatico nostro radiare Sole.

§. XXIIX.

Primum locum haud immerito inter hæc ob nobilitatem objecti juri primariarum præcum tribuo, quod est potestas, cujus vi Im-

perator benè meritis vel aliis idoneis super beneficio Ecclesiastico pri-
 mum vacaturo prospicit. De hoc jure peculiare edidit tractatus
 Ahasv. Fritsch. Gerhard von Stöfen. Professor quondam Argenti-
 nens. Hostiensis in *summa de Jur. Patron.* Joh. à Chockier. Canonic.
 Leodiens. Adde Carpz. ad *L. Reg. Germ. p. 322. n. 17.* Thulem. *p. 319.*
 In confesso autem est, dici preces vel in sensu Politico, quatenus man-
 datis æquivalent, vel rectius cum recentioribus, non ratione Impera-
 toris concedentis, sed precistæ sive petentis. Primariæ autem salu-
 tantur, quoniam à Cæsare vel Rege Rom. hoc beneficio ornati primum
 olim occupabant inter Canonicos locum. Et quamvis Ferdinandus
 II. suas appellaverit preces, factum tamen abusive & tralatitiè. Aliàs
 Panis Brieffe / quoniam per has precistæ præbendam sive panem pro
 meliori vitæ sustentatione obtinet. Sunt tamen nonnulli, qui distin-
 guere malint in literas primariarum precum in specie, & eas, quibus
 saltem Emerito in collegio minori vel Cœnobio Præbenda quædam
 absque dignitate, ut inde alimenta habeat, conceditur, quæ ideo Pa-
 nis Brieffe / Leyen Psünde zur Küchen und Keller dicuntur. Vid.
 Whener. in *Obs. pract. sub. tit. Panis Brieff.* Quod autem summæ
 existimationis sit hoc jus, non solum ex hoc constare poterit, quod in-
 ter reservata seu jure in eminentiæ signum administranda locum obti-
 neat, de quo amplificando sæpè cogitaverunt Imperatores, & in specie
 Maximil. I. qui, ut majore in sacris polleret facultate, omne irritavit
 obvium ad recuperandum ab Antecessoribus spontè relictum chara-
 cterem Pontificis Maximi, emptis quoque jamjam proposito Cardina-
 lium plurimorum capitibus atra morte ablatum est. Vitr. in *J. P. p.*
108. sed & quia originem agnoscit ex nobilissimo jure Ecclesiastico.
 Fluit inde sua sponte nec concessioni Pontificis, de qua jactitant Pon-
 tificii, nec juri Advocatiæ aliquid tribuendum, præprimis cum ad
 omnes Ecclesias Imperio immediatè subjectas etiam Protestantes se
 extendant, modo (1) Imperator præsentet Candidatum ejusdem Re-
 ligionis (2) Statutis Ecclesiæ sit conformis. Debet enim in cathe-
 drali Ecclesia Magdeburgensi esse Nobilis ex antiqua prosapia or-
 tus & triennalis Academiæ studiosus. Si verò mixtæ religionis sit
 Collegium, nihil impetrat præsentatus, nisi beneficium vacans religio-
 nis illius confors possederit. Vid. Instr. Pac. Art. 5. §. 5.

§. XXIX.

Hoc tamen non obstante Romanorum Rex vivente adhuc Imperatore de licentia concedendi primarias preces gloriari, præprijis in casu absentiae Imperatoriae, *Limn. lib. 2. c. 15. n. 37. seqq.* *Sinold. Colleg. Jur. Publ. Vol. I. Disp. 8. th. 3. lit. B. Fritsch. l. c. c. 3. n. 3. & 4. Knichen. in O. P. lib. 2. P. 3. sect. 1. p. 172. Lynker. ad Boecler. Notit. l. c.* probabiliter asserunt. Absit autem ut statuamus, eo competere modo, uti Augustæ quoad Abbatissas tributum, vel Ruperto Palatino per Diœcesin Spirensis & Wormatiensem à Wenceslao Imp. indultum, his enim non tam jus quàm juris exercitium ab Imperatore concessum, adeoque hoc Jus non nomine proprio sed alieno exercuere, quod de Rege Rom. neutiqvam dicendum. Nulla etiam datur lex publica, quæ hanc ab Imperatore Regi Rom. factam probaret concessionem, inde constat propriæ Majestatis effectum esse. *Cluten. in Syllog. rer. quot. n. 19. Limn. lib. 2. Jur. Publ. c. 9. n. 3. 6. Fritsch. c. 3. n. 13. & 14.*

§. XXX.

Secundum inter reservata tenet locum Jus erigendi Academi-
 as, quod etsi etiam Academia à curia suprema Parisiensi pro secula-
 ri collegio, referente Choppin. *de Doman. Franciæ lib. 3. tit. 27. n. 12.*
 & Mercurio Gall. *Tom. II. p. 181.* declarata, magnam tamen affini-
 tatem cum antecedenti jure involvere nemo negabit. Solum Im-
 peratorem hoc Jure pollere in Imperio Rom. Germanico certò certius
 est. Hoc ipso tamen aliis non denegatur Imperantibus extra Im-
 perii fines absoluta potestate gaudentibus & Imperio nostro non sub-
 jectis. Nec Regi Rom. quid derogatur ob clarissimum textum
 Ordinationis Cameralis *Part. I. tit. 3. §.* *Deßgleichen sollen*
auch die Beyßiger. & tritissimum Juris Publ. Axioma: Rex
 Rom. omnia potest mortuo scilicet vel absente Imperatore,
 quæ ipse potest Imperator. *Limn. J. P. lib. 8. c. 1. n. 34.*
Knich. in Oper. Pol. p. 1021. Videtur quidem posterior dubitare de
 exercitio, quando his claudit verbis: Negandum tamen non est,
 exemplum usurpati illius nostro quidem scitu non inveniri, vindicat
 tamen potius, quam dubitat de veritate Juris, innuendo à negatione
 actûs secundi ad negationem actûs primi non valere sequelam. Uti
 ipse mentem declarat suam *l. c. p. 180: Quibus quoad privilegia addi-*
 mus

mus in Ordinat. Cameral. p. 7. t. 3. §. 2. potestatem Academi-
as confirmandi Regibus his expressè attributam esse. Licet enim hoc tan-
quam singulare Ferdinando I. nonnulli tribuant, regerendum ta-
men est, illum non sibi solum sed etiam Antecessoribus Regibus sc.
Romanis hanc potestatem adscripsisse, ut hanc successoribus quoque
competere dicendum omninò sit.

§. XXXI.

Tertium locum dabo Juri conferendi dignitates Imperii, h. e.
creandi Reges, Archiduces, Duces, Principes, Comites, Barones,
Equites, Nobiles, & Comites Palatinos. Est quidem Imperator fons
ac fastigium dignitatum in Imperio, potestque solus dignitates Im-
perii conferre, uti exempla hoc testatum faciunt, vid. Goldast. *Tome.*
II. der Reichsatzung / p. 9. 13. & 14. *Limn. lib. 2. c. 9. n. 9. Choppin.*
de Doman. Franc. lib. 3. tit. 26. n. 5. Myler. Archolog. cap. 9. & 10. Uni-
tas tamen Majestatis, quæ in Imperatore & Rege Rom. conspicienda,
unitatem inducit potestatis. Svadent hoc LL. Fund. sicuti in R. I. de
dato *Augsb. 1548. §. 66.* creatio Comitum & Baronum Ferdinando
I. Regi Rom. attribuitur, & actus tales in Capitulationibus Ferdi-
nand. III. art. 46. & seqq. Ferdinand. IV. art. 44. Regi Rom. permis-
si. Confirmat & ipsa praxis, cum post coronationem finitam omnes
tales Reges Equites crearunt, ut ex illarum descriptionibus obvium &
notum est. Hinc & supra nominatus Knichenius, ne quis putet, Re-
gem Rom. delegata hoc habere potestate, sequentia facit verba: Po-
testas Regis Rom. propria nobis est, qua suapte autoritate ordinariè
pollet, & consistit in creatione Principum, Comitum, Nobilium,
Comitum Palatinorum, & Equitum solenni post electionis actum per-
ficienda pag. 178. Hoc repetit enucleatius pag. 880. *sequentibus.* Et
quod in specie Rex Rom. vivente adhuc Imperatore majores Regales-
que dignitates conferre possit, ac Ferdinandus I. tanquam Rom. Rex
eas contulerit, constat ex R. I. supra citato de anno 1548. *S. Wie*
wohl auch. ibi. daß die Grafen un̄ Herren so fürzlich ihre dignität er-
langet/ sollen in recognitionem præminentix, so sie von uns / und
unfern freundl. liebē un̄ Brüdern dem Römischen König empfangen/
leidlicher massen auch in die Anschläge des Reich gezogen werden.
Vultejus quidem *lib. 1. de Feud. c. 8. n. 10.* omnibus Imperii Principi-
bus, & Schraderus *de Feud. Part. X. Sect. 1. n. 26.* etiam Baronibus in
suis

suis Baronatibus hoc jus tribuit, quibus accedit Herma. *Hermes in Fa-*
sciculo J. P. c. 32. n. 26. Habent & Archiduces Austriae à Carolo. V.
 hoc concessum privilegium, ut non tantum nobiles, sed & Comites &
 Barones in ihren Landen und Herrschafften creare possint. *Limn. lib.*
5. c. 2. Idem affirmat de Comitibus Palatinis Rheni Cluten. *in Syllog.*
rer. quotid. conclus. 24. Ast partim nituntur erroneo principio con-
 sistente in praesupposita Principum & Statuum imperii cum Impera-
 tore aequali potestatis paritate; partim confundunt illud, quod radi-
 caliter & originaliter in est, cum eo, quod quis derivativè habet.
 Plura vide apud *Carpz. de Leg. Reg. c. 3. Sect. 13. n. 49.* *Limn. de J. P.*
lib. 6. i. n. 44. *Sinold. in Colleg. J. Publ. vol. 1. Disp. 9. th. 3.* *Fran-*
cis. Pfeil. Consilio 197. n. 2. *Hopping. de Jure Insig. c. 8. n. 70.* *Myler.*
ad Rumel. ad A. B. part. 3. diff. 3. th. 4.

§. XXXII.

Missis reservatis (quae frustra ab Hippolitho à Lapide Relicta
 dicuntur) proximum est, ut ad communicata me conferam exque his
 ulteriores hauriam probationes. Haec ab accuratioribus Publicistis
 in diversa discescunt genera. Vel enim ad Imperatorem & Electo-
 res tantum spectant vel Imperatori cum omnibus statibus sunt com-
 munita. Illa de novo in diversas distribuunt classes. Vel enim una-
 nimem desiderant consensum, uti Jus introducendi vectigalia, vel
 per majora expediuntur, v. g. Jus concedendi Regale monetæ, vel se-
 paratim literis declarato consensu, uti Jus indicendi Comitum uni-
 versalia. Quia verò generaliter accipere animus est, frustra quis
 distinctas hinc examinabit classes. Sufficit communicata nobis in ge-
 nere præbere usum.

§. XXXIII.

Primum autem inter hæc locum dare liceat Juri decla-
 randi in bannum, quæ violatoribus pacis publicæ aqua & igni
 interdicitur, ut à nemine Imperio nostro subiecto in fidem & cliente-
 lam recipi, ab omnibus verò quoad corpus & bona impunè offendi
 possit. Vid. *Ord. Cam. part. II. tit. 9.* Banno autem ferire potest
 Rex Rom. æquè ac Cæsar, quin & Bannum suspendere, in multam
 convertere, & ab eodem absolvere. Probatio difficilis haud erit, cum

D

hæc



hæc & ex LL. Publicis, & Publicistarum testimoniis haberi possit. Pro-
voco ad R. J. zu Speyer 1544. §. Und sollen die Gostarischen Königl-
chen Landfrieden/ Tit. von Gewalt des Cammer-Verichts R. J. zu
Speyer. 1542. §. die Käyserl. Majestät und Wir. Huc faciunt
verba Erudissimi Swederi: Banni decernendi Jus in Repl. nostra habet
Imperator, eoqve absente Rex Rom. vid. *Introd. in Jus Publ. pag. 565.*
Nec aliquid facit, quod consensu demum omnium Imperii statuum
Rex Rom. banno notare possit, cum nec hodiè alio modo Imperator
hoc utatur jure. Versatur enim in unius statûs imperii proscriptione
totius Imperii interesse, cur non & omnium consensus desiderandus?
Tanto magis, cum à temporibus Henrici V. usque ad tempora Caroli
V. perpetuò observatum. *Limn. ad Capit. Ferdinand. III. p. 719.* Hip-
pol. à Lapide *de Rat. Stat. part. I. c. 11. Sect. 2.* Carolus quidem V.
exemplo planè novo sibi soli proscribendi sumsit licentiam, qvem se-
cutus Ferd. II. sed hujusmodi innovationibus in tempore obviam
aturi Electores, Ferdinandi III. Capitulationi inseruerunt, ne quis-
quam ex statibus Imperii Electoribus inconsultis proscribatur. *Art.*
30. Imò in tractatibus pacis Westphalicæ obtinuerunt, ut omnium
statuum requiratur præscitum. *Instrum. pac. art. 8. §.* Habeantur
&c. Idem dicendum puto de Banni relaxatione, ad quam etiam sta-
tuum vel ad minimum Electorum adsensus adhibendus, vide monita
ad Capitulationem Leopoldi. anno 1658. 27. April. exhib. *Das hin-*
führo kein Churfürst oder Stand des Heil. Reichs ohne genugsame
Ursache/ und ohne Vorwissen/ Rath und Bewilligung gesampter
Stände in Acht / und Oberacht/ gethan / gebracht / oder erkläret /
und hinwieder aus derselben erlediget / genommen oder gesprochen
werden soll ic. Nec obstat quod Erfurthum ab Imperatore absque Ele-
ctorum consensu anno 1663. 8. Octobr. st. n. in bannum declaratum
fuerit, de quo legi potest *Franc. Irenic. in Colleg. Jur. Publ. ad Burgold.*
Discurs. P. I. p. 234. & 238. & Auctor *Diar. Europ. Contin.* ad illum
annum. Resp. enim. Capitulationem Imperatoriam de banno ad-
versus statum Imperii decernendo intelligendam, esse qualis Erfurthen-
sis non est.

§. XXXIV.

Gaudet præter hoc Rex Rom. investiendi Jure de Feudis Im-
perii,

perii, uti testatur Th. Michaël *de Juris & Concl.* 29. lit. E. Vid. lit. Invest. *Henrici Rom. Regis Filii, Friderici II. Imperatoris, in Comitibus Norinberg.* 1226. Et alias de anno 1224. in part. VIII. *Diar. Europ. Appen.* p. 51. & quidem non tantum minoribus, quæ olim per baculum, pallium, vel annulum concessa in Consilio Aulico Limn. *Jur. Publ. lib.* 4. c. 7. n. 24. sed & majoribus, quæ ipse Imperator ordinariè in Aula confert, nisi pactione, aut privilegio aliud receptum. Sic Rex Bohemiæ ultra decimum quintum milliare germanicum extra Regnum investituram petere non cogitur. Domus Austriaca extra Austriam investituram requirere non tenetur. Goldast *de Regn. Bob.* Dietericus distinctione inter investituram solennem & solennissimam defendere allaborat & adhuc hodiè investiendi modum per vexilla & sceptrum in usu esse, quamvis rarissime exerceatur provocans ad exemplum Mauritii Electoris Saxoniae, hincque putat & quoad Ecclesiastica & secularia procedere. Et sicuti circa aperta Electoralia magis restricta voluntas, quam circa reliqua feuda Regalia: Ita illud ipsum de Rege Rom. dicendum propter Majestatis Identitatem. Quamvis etiam Imperii Vicarii alias pleraque Majestatis Jura durantibus Interregnis exercere soleant; horum tamen regalium feudorum collationem sibi arrogare minimè valent, per text. A. B. c. 5. §. 1. Dietericus & Bechm. ad verba Feudis Principum. ac Limn. l. 3. c. 22. n. 78. qui rectè monent, hoc ipsum in utroque feudorum Regalium genere Ecclesiasticis scilicet ac secularibus procedere & non magis feudorum Regalium Ecclesiasticorum collationem Vicariis competere, quam secularium, adeoque ab iis petere supervacaneum sit, etiamsi tempus petendæ investituræ præfinitum, durante vicariatu sit elapsum. Limn. ad A. B. c. 5. §. 1. Obs. 19.

§. XXXV.

Cognoscit & Rom. Rex de Controversiis Feudorum majorum æquè ac minorum, ita, ut ab ejus cognitione, si qua etiam in aliis fungi necessum fuerit, & Cæsarem eo, quod in isto unam jurisdictionem habeant, non appelletur c. 3. de appel. in 6to. modo lis inter Convasallos Imperio immediatè subjectos sit exorta: non tantum propterea, quod Imperator & Rex Rom. sint primarii Feudorum Domini, sed & vel maxime ob id, quod Feudorum horum causæ Reipubl. nostræ Germanicæ salutem, de qua nemo magis sollicitus esse debet, quam Imperator &



Rex Rom. vigore summi, quod tenent, officii, propius attingant.
 Reinking. lib. 1. cl. 4. c. 29. n. 85. Notanter dixi inter Convasallos
 Imperatori Regique Rom. immediatè subjectos. Nani si contro-
 versia inter Regem Rom. vel Imperatorem & statum Imperii interce-
 deret, non Imperator nec Rex Rom. sed Pares Curia, seu Imperii
 Convasalli immediati sunt competentes Judices ex ipsius Imperatoris
 Sigismundi testimonio in literis ad Electorem Moguntinum anno
 1426. datis apud Klock. Tom. I. Consil. 7. quæst. 2. n. 131 Strauch *Dis-*
fert. Exot. Jur. Publ. 3. th. 8. Mynsing. 4. obs. 89. Struv. in *Syntag. J. F.*
c. ult. Aphor. 6. Myler *de statu Imper.* c. 20. n. 8. Limn. *Lib. III. c. 9.*
n. 51. seqq. Reinking. lib. 1. cl. 4. c. 5. n. 6. Rhetius in *Comment. ad Jus*
Feud. lib. I. Tom. 10. p. 363. Uti verò Imperator absque Parium consilio
 has non dirimere valet controversias: Ita meritò secundum eundem
 tenorem de Rom. Rege pronunciandum, partim ob formam Reip.
 Irregularem, partim ob Imperatorum Sigismundi ac Frideri-
 ci II. expressam confessionem, uti rectè contra Buxtorf. *ad A. B. th. 62.*
 Th. Michaël. *de Jurisd. th. 28.* Reinking. lib. 1. cl. 4. c. 19. n. 13. Schütz.
de Vicar. Imper. Concl. 14. Stamler. *de Reserv. Imper.* §. 38. Spreng.
Inst. J. P. lib. 1. c. 16. Carpzov. *de Leg. Reg. Germ. c. 9. Sect. XII. n. 27.*
 Arum. *ad A. B. Discurs.* 3. n. 41. Wurmsfer. *Ex. VII. quæst.* 19. defen-
 dunt Limn. lib. II. J. P. c. 9. n. 32. Strauch. *Diff. Ex. J. P. Th. 9.* Myl.
de Prin. Imper. & Statibus cap. 20. n. 12. Text. *ad R. J. nov. Disp. I. th.*
 66. Merckelbach. *apud Glock. vol. I. Cons. VII. qu. 11. Conring. Disp.*
de Jud. Imper. Germ. th. 48. Burgold. *ad Instrum. Pacis part. II. decis.*
 70. th. 3.

§. XXXVI.

Eodem planè modo ad R. R. spectat Jus ferendarum Legum
 universalium, (Provinciales & Statutarias quilibet Imperii Status in suo
 territorio condere valet.) Hoc probat C. G. O. 1555. Capit. Reg.
 Ferd. I. art. 2. vid. R. I. de dato Augspurg anno 1555. §. 136. in quo Fer-
 dinandus I. ordinationem Politicam vigore officii sui, ut dicit, auxie
 eamq; suam vocavit vel mandavit, daß derselbe bey Keyserl. Majestät/
 seiner und des Reichs schwere Ungnade nachgelebet werde. Ord.
 Cameral. p. 1. t. 25. §. 5. ubi Ferdinandus Cameram Imperialem suam
 nec non dict. R. I. de anno 1555. in pr. ubi Constitutiones & Jura in Imp.
 ob-

obſervanda ſua vocat. Contendit quidem Weſenbecius *ad titulum de Legibus. n. 3.* cum Reinkingio *Lib. 1. Claſ. 5. c. 6.* Omnem Legum ferendarum, & abrogandarum poteſtatem unicè Imperatori & per conſequens etiam R. R. eſſe tribuendam; ſed confundere mihi videntur ſtatum Monarchicum cum hodierno irregulari, cum non ſolùm temporibus Caroli M. Ludovici, & ſequentium Imperatorum, qui LL. tam Eccleſiaſticas, quàm Civiles in concilio populi & Comitibus regni condiderunt, Conring. *de Orig. Jur. Germ. c. 13. ſeqq.* Sed & hodiè penes Imperatorem & univerſos Imperii Status exiſtat, ſive lex nova roganda, ſive rogata interpretanda, declaranda vel explicanda, ſive renovanda aut pro utilitate Reipubl. mutanda, aut planè abroganda. Id quòd nec ipſe Ferdinandus diffiteri potuit in reſponſo ad Legatos circuli Franconici anno 1629. Teſtantur & hoc illæ in Recessibus Imperii adhiberi ſolitæ formulæ: *Mit der Stände Ermessen und Bewilligung; Mit Rath und Zuthuung der Gemeine des H. Römischen Reichsstände* vid. R. I. de anno 1559. §. *Damit dann hinführo &c.* de anno 1517. *Weiters nach dem auch.* Atq; inde ipſi Recesso *Reichsſatzung/Reichs Ordnungen/unser und gemeiner Stände Abschiede* audiunt. R. J. de anno 1564. §. *Haben sie/in fine.* Quamquam interdum à potiori Imperatore nempe, *Keyserliche Constitution, Ordnungen und Satzungen* dicantur. R. I. de anno 1544. §. 74. Adde confirmationem per *Inſtr. Pac. art. 8. v. Gaudeant. Capitul. Imper. Leopoldi art. 2. Limn. ad Capit. Carol. V. art. 2. p. 138.* Nec obſtant loca, ubi Imperatori ea unicè reſervatur. R. I. anno 1541. §. *Doch haben wir etc.* Nam parata eſt ad hæc reſponſio ex R. I. de anno 1548. §. *Nach dem ic.* Scilicet Status hoc negotium Imperatori commiſiſſe, adeoq; poteſtatem ejus hîc extraordinariam fuiſſe. Fit autem talis vel promiſſione Statuum, vel commiſſione: R. I. *zu Trier und Cöln.* §. *Item Sollen dieſelben.* R. I. de anno 1541. §. *Und dieweil Uns.* Deinde exclusio non excludit ſubordinata ſed oppoſita, hinc Rex Rom. exclusus eſſe haud poterit. Nec aliquid contra facit notiſſima Legislatoria formula, qua dicunt Imperatores ſc. hoc ex plenitudine poteſtatis decreviſſe intelligendum namq; derivativè, præſuppoſita Statuum conceſſione. *Limn. ad A. B. Proæm. Obſ. 29. Boesl. in Not. ad Dan. Otto. J. P. c. 8. p. 35. ſeqq.*

§. XXXVII.

Eminet certè inter Jura Imperatoris communicata Jus indi-



endi Comitia Imperii universalia, quod hodie quoque consentientibus Electoribus exercendum. Si ad superiora respicimus tempora, Caroli M. scilicet & successorum, indubium est absque ullius consensu Comitia cogere Jus fasque fuisse, quod ad Carolum V. Imperatorem perduravit. vid. Reform. Friderici III. anno 1242. institutam, & Maximil. I. in Ord. Trevir. & Colon. de anno 1511. R. I. Aug. de anno 1518. pr. ibi. Unde darauf Chur-Fürsten/etc: R. I. Ratisb. de anno 1527. §. Haben wir Botschafft. &c. Abusa autem hac libertate ab Imperatoribus, Electoribus placuit constringere hac in parte voluntatem eorum & quidem primitus per Capit. Caroli V. Imperatoris art. 12. Quod in sequentibus Capitulationibus deinde repetitum. vid. R. I. Aug. d. anno 1559. R. I. Aug. 1567. 1570. 1582. 1594. 1598. 1603. 1613. pr. 1654. §. 1. Hac coarctatio autem non solum primam Comitiorum indictionem, sed illorum etiam translationem, quoniam & tempus ac locum habendorum Comitiorum concernit. Sprenger. lib. 1. c. 23. R. I. Ratisb. de anno 1541. Ubi modus requisitionis explicatur. Non obstante autem summa hujus juris eminentia, nihilominus tamen R. R. tribuendum asserunt R. I. Regensp. 1557. R. I. zu Speyer 1557. Ubi non solum potestas indicendi Comitia huic Regi assignatur, sed &, ut plena potestate praesse valeat.

§. XXXVIII.

Et quomodo, quae so, crimen laesae Majestatis in Regem Rom. committi posset, nisi & ipse reali gaudeat ac propria Majestate, quod tamen satis accurate probavit Lynck. in annot. ad Bacl. not. Imper. loc. cit. Minimè verò accipiendum eo in sensu, cui favet Schraderus in Tract. de Feud. part. 9. c. 4. n. 7. hisque eum exprimit verbis: Eodem modo ex hoc infertur, eum, qui Vicario Dni Feudi injuriam infert, Feudum amittere eam ob causam, quia injuria illata Vicario Dni. Feudi, ipsi Domino Feudi illata censetur. Baldus L. sed si hoc 10. §. fin. ff. de In Jus voc. Jac. de S. Georg. in tract. Feud. verbo Vicarii; n. 12. Felin. c. Mandata. n. 1. extra de Praesum. Quod tamen ita demum verum judico, si haec injuria fuerit illata Vicario Dni. Feudi in injuriam, contumeliam vel damnum ipsius Dni. Feudi, alioquin verò secus est. Putat igitur indirectè & transitivè (quomodo & in ipsos Electores, quatenus per hos laeditur Imperator, crimen laesae Majestatis committi potest.)

est,) & hoc loco esse accipiendum, quod meritò improbandum. Carpzov. *in praxi Criminal. Part. I. quest. 41.* existimat hanc sententiam in R. R., vivò Imperatore, electo committi posse crimen læsæ Majestatis non ad eò tutam esse, partim, quia eventualiter electus Rex Rom. Majestatis Jura nec ullam aliam potestatem sibi sumere possit; partim quod Ferdinandus, vivente Carolo V. per totum administrationis tempus nihil suo habuerit Jure. Melch. Gold. in *Const. Imperii p. 557.* Verum enim verò committere videtur petitionem principii. Satis enim hætenùs probatum puto, Regem Rom. Regalia & Reservata & Communicata proprio exercere nomine ac autoritate, adeoq; propriam ac realem habere Majestatem. Demonstravi insimul, conditionem, illam extrinsecam rei intrinsecam non evertere naturam. Ad textus infra responsurus sum.

§. XXXIX.

Tandem, quò jure Rex Rom. aliis Regibus absoluta ac reali Majestate gaudentibus præferri possit, nisi & ipse eadem gauderet Majestate. Certum enim ipsum Regi Franciæ & in Ceremoniali Romano & Conciliis, quibus Rex Rom. juxta cum Cæsare adesse potest ex constitutione Julii II. Pontificis Romani, præferri. *Qvett. conf. 1. pro R. R. n. 22.* Et si quis hac in parte autoritatem Pontificis suspectam reddere velit, asserens, Sanctissimum Patrem pro Judice Regum minimè esse habendum, provocare possum ad observantiam, quam publica suppetant acta. Dicis: Gallus huic sæpe locum disputavit, hinc & Chassenaus in *Catal. Glor. Mund. p. 5. conf. 30.* Regem Rom. Regi Galliæ postposuit & quidem ex hoc fundamento, quia hic absolutam habeat potestatem. Sed Resp. Ita nec ipse Imperator præferendus Gallo, quia & huic à Rege Franciæ nonnunquam lites fuisse motas, testis est *Limn. not. Regn. Franc. lib. 2. c. 6.* Posito & nunquam concessio inde tamen non infringeretur Reg. Rom. Majestas, sufficeret ad probandam Majestatem realem, quod multis aliis Regibus præferatur. Tandem certum hodiernum Imperatorem possidere Majestatem non absolutam sed limitatam, quid inde?

§. XL.

Ne verò putet Adversariorum cohors, argumentis eorum contrariis aliquid inesse roboris, prius in diversas classes dispescere
lu.

lubet, post ad enucleanda me conferam argumenta. Prima Clas-
sis eorum est, qui ad defectum declinant, omnem Regi Romano-
rum Veram ac Realem denegantes Majestatem. Hoc probare stu-
dent (1) quia Rex R. recognoscit Imperatorem, eumque Dominum
suum appellat. R. I. de anno 1548, in prin. v. **So haben wir.**
Ibi Unsers lieben Bruders und Herrns. R. I. de anno 1544.
S. Und damit aber solche Ordnung. 28. R. I. de anno 1555. **S.**
Solches alles. Cum tamen e contrario ille ab Imperatore titulo
saltem **Eure Liebden.** honoretur. R. I. de anno 1544. **Und die**
weil aber wir &c. At verò hæc omnia loquuntur de diverso Maje-
statis gradu, vel de Majestate subjectiva. Major autem gradus ex
Majestatis exercitio hauriendus. (2) Non perpetuam esse Regis R.
potestatem, sed jura Imperatoria exercere eo usque, donec Impe-
rator absens vel aliis implicatus negotiis impeditus, esse desinat.
Ordin. Cam. Part. I. tit. I. **S. Nehmlich wollen.** Ibi. **Oder im**
Fall &c. R. I. de anno 1555. **S. Und sollen &c.** Sed distinguen-
dum inter ipsam potestatem & exercitium. Largior posteriori mo-
do, sive ratione actus secundi, non verò primi, vel potestatis. (3)
Nec absolutam Reg. Rom. esse potestatem, quia non omnia in Im-
perio peragere posset, quæ ipse Imperator, per ea quæ tradunt Natt.
Conf. 6. 36. n. 29. Cluten. in Syllog. th. 23. Zolner de Rege R. Elect.
th. 21. Solvo autem hoc dubium distinguendo inter absolutam po-
testatem in suo genere & simpliciter talem. Illa est hujus loci. (4)
Acta & Gesta Regis Rom. revocabilem habere determinationem, nec
vicariam potestatem inferre Majestatem, etiamsi provocaret **auff sei-**
ne Königl. Macht und Vollkommenheit / & dicat vor uns selbst.
Petunt id quod est in principio. Queso: unde hic sensus LL. publi-
carum probari potest, qui contra LL. publicas est? (5) Monarchiæ
essentiale esse, ut non capiat duos, sicuti nec Mundus duos Soles.
Joh. Cornman, in Diss. II. de Jure Majest. th. 24. Aliud tamen est.
asserere plures Imperantes cum Majestatis multiplicatione, aliud abs-
que ea, cum in utroque subjecto indivisa sit Majestas, licet distin-
ctim agente. (6) Quod à Rege in Cæsarem crimen læsæ Majestatis
committi queat, E. subditus appellandus. Becker lib. 2. f. P. c.
6. p. 92. Distingvenda tamen sunt tempora & concordabunt Acta
Pu-

Publica. Alia certè potestas hodiernorum Imperatorum & Regum, ac olim. Peccat quidem Rex R. contra reverentiam & gratitudinem, quia Cæsari, vel Patri in confortium Majestatis recipienti devinctus, neutiqvam verò crimen læsæ Majestatis committit. Lyncker. l. c.

§. XLI.

Altera ad excessum tendit, duplicem cum Limnæo statuens Majestatem, & quidem ob sequentes rationes; (1) Quia duo summa esse possunt absque ulla contradictione in eadem Repl. capita, quamvis diversò respectû. Ast diversitas Subjectorum in ipsa potestate discrimen infert nullum, prout in suo genere potestas una eademque est, quam habet Vicarius & Principalis, quoad jura Communia. (2) Regis R. Majestatem pendere à commissione Cæsaris; & si eadem Majestas Regis esset, quæ Cæsaris, non posset dici *der König solle der Kayserslichen Majestät keinen Eintrag thun.* Respondeo verò, hoc magis probare identitatem Majestatis, quam destrueret. Deinde privatio exercitii per diversitatem gradus propriamque conventionem excusanda. (3) Electores Cæsari jam dedisse Majestatem, hinc Rom. Regi tribuere eandem non valere, nec ipsum Cæsarem absque abdicatione dare posse. Sed aliud est Majestatem novam & numero distinctam tribuere, aliud eandem majestatem in illa persona admittere, quam in confortium Cæsar admisit. (4) Fieri in constitutionibus mentionem duplicis Majestatis *Kayserslicher und Königlichher Majestät.* Largior ratione subjecti non objecti ac rei. (5) Non posse Regem Imperatori succedere, si jam ejus Majestatem habeat. Resp. Successio hic nihil aliud est, quam continuatio potestatis, & acquisitio plenarii ac perpetui exercitii. vid. Capit. Ferd. I. Imper. de dato 14. Martii. 1558. (6) Appellat Cæsarem Dominum suum. R. Fit hoc ratione reverentiæ, non potestatis vid. Lynck. l. c.

§. XLII.

Tertia clasfis eorum est, qui mediam tanquam tutissimam eligere cupiunt viam, hincque in Rege Rom. delegatam defendunt potestatem. Provocant (1) ad mandatum expressum à Carolo V. Ferdinando I. datum R. I. de dat. *Speyer.* §. 3. R. I. de dat. *Mürnberg.* 1543. in pr. & de dat. *Augsburg.* 1555. §. 4. 5. seqq. Adde Ord. Cam.

E

de

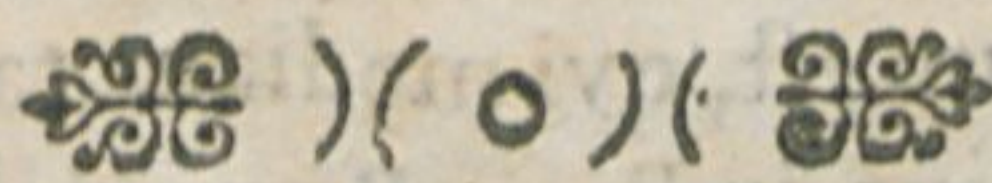
de eod. anno in procem. *part. II. tit. 2. §. 2.* (2) Ad mandatum tacitum vel implicitum in R. I. & aliis negotiis in absentia Imperatoris ab illo publicatis & pactis R. I. de anno 1555. §. 64. Ord. Cam. part. I. in procem. tit. I. 3. Transact. nomine Imperatoris Caroli V. & imperii cum Duce Lotharingæ anno 1542. Sed una fidelia duos parietes dealbo, à demando exercitio juriū per conventionem voluntariā impeditorum, ad negationem Majestatis ac summæ potestatis infirma valet sequela. (3) Ad capitulationes Impp. quia in his Rom. Regibus post prædictum Ferdinandum & quidd. Maximil. II. art. 15. Rudolph. II. art. 32. Ferdinand. III. art. 49. & Ferdinand. IV. art. 47. præscriptum & ab iis jurato promissum fuerit, ut ab omni Imperii administratione, nisi quantum ipsis ab Imperatoribus tunc existentibus permetteretur, se abstinere deberent & vellent. Sed meo quidem judicio dispositio illa probabiliter videtur esse intelligenda de affectuosa & ambitiosa, adeoque Imperatoriæ Majestati & dignitati derogatoria, argumento verborum in capitulationibus hac formula: **Daß Er Zhr. Majestät die Zeit Zhres Lebens an Zhrer Hoheit und Würde des Käyserthums keinen Eintrag thun solle** comprehensorum; non verò de necessaria & ad salutem Imperii solūm directa Imperatoriqve minimè derogatoria administratione.

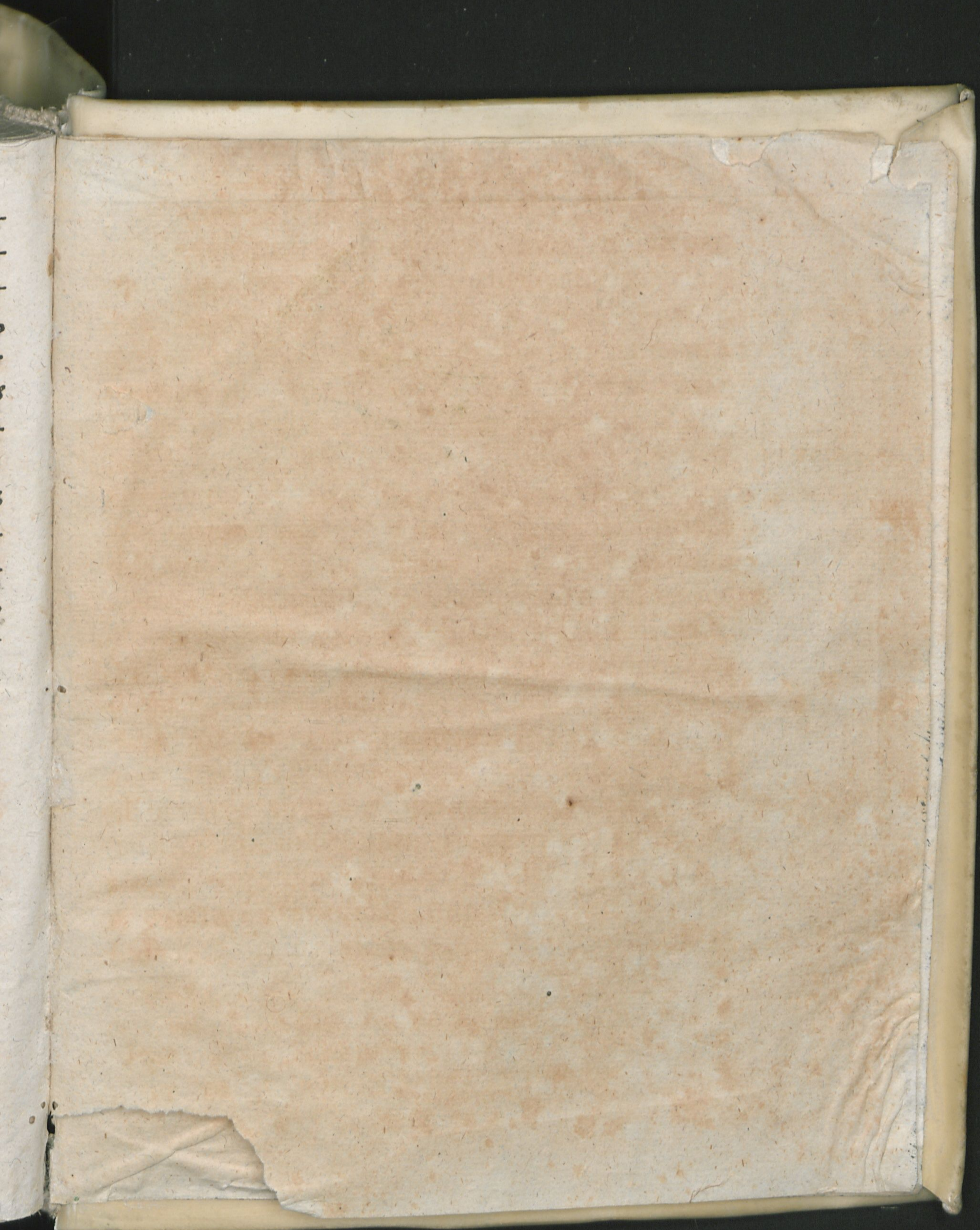
§. XLII.

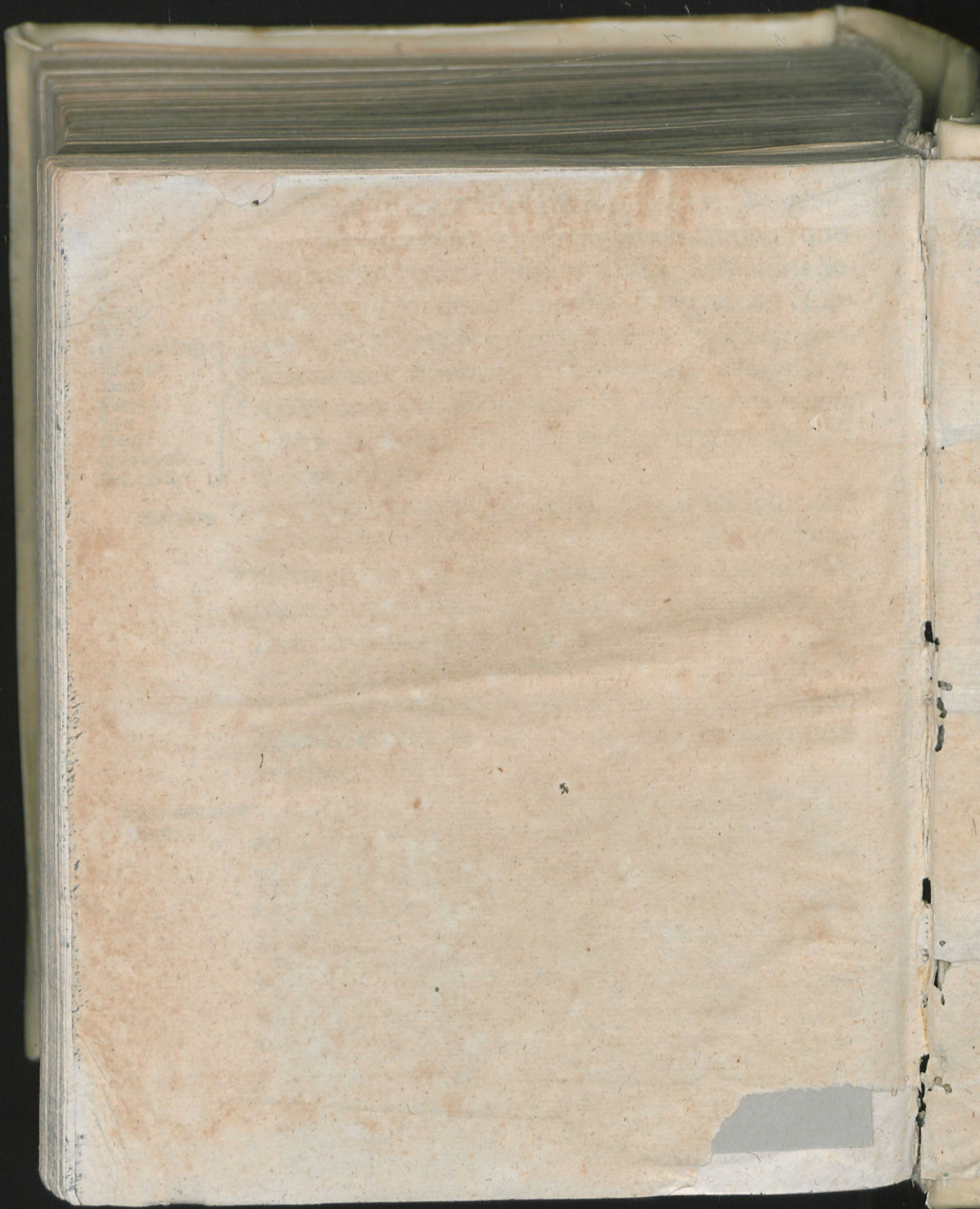
Et hæc sunt, quæ non tantum pro thematis propositi dignitate, sed & ingenii mei tenuitate publicæ ac solenni ventilationi exponere allubuit, ut verò dextrè à B. L. accipiantur, obnixè contendo.

Si per omnia non placuerint omnibus, placebunt tamen nonnulla.

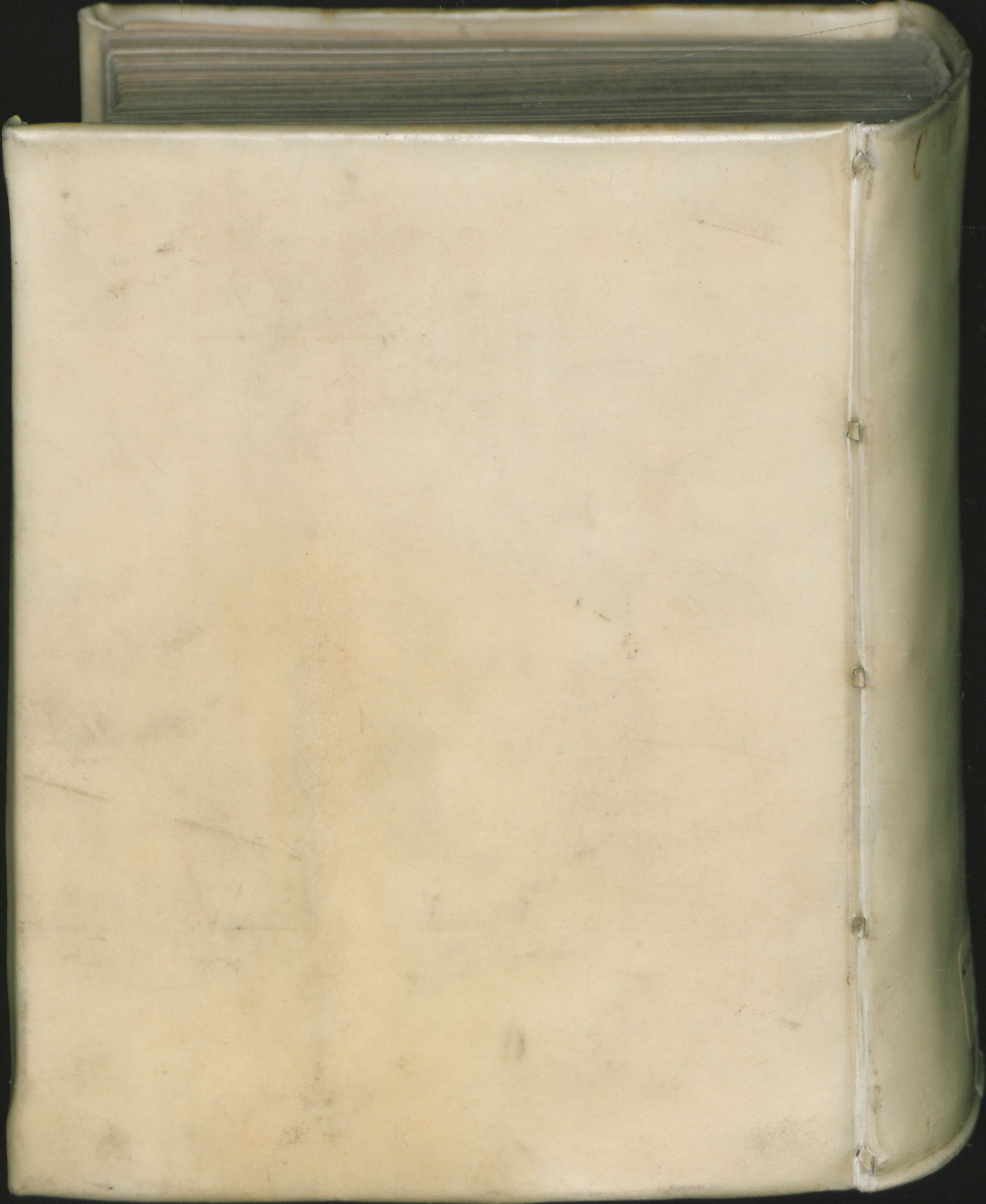
S. D. G.











B. V.

D JURIDICA

AJESTA.

EGIS RO-

DRUM,

am

ri Jctorum Ordine

LIPSIENSI

SIDE

O WEIDLINGIO,

J. U. D.

e ac Fautore suo

evenerando,

ventilationi

ji. A. M DC XCV.

onnet

T O R

REICH VIBEGIUS,

Hungarus.

SIÆ,

UELIS TITII.

